

ساعتی در کارگاه حسن رحمانی، دارنده مدرک درجه یک هنری

لایه چینی نقوش ایرانی روی چوب

محمد معصومیان
گزارش‌خویش

هرچند بارها تکرار می‌کنند «خیلی هم مهم نیست» اما او اولین کسی است که در سال ۸۷ رشته هنری «لایه چینی» را در ایران دنبال کرد و با ۳۳ سال سن توانست مدرک درجه یک هنری را از سازمان ارزشیابی هنری ایران دریافت کند. هنری که بعد از پیشرفت صنعت چسب‌سازی در دنیا شروع شد و در ذهن حسن رحمانی با نقوش فرش ایرانی گره خورد و حالا در دانشگاه‌های معتبری مانند تبریز و دانشگاه تهران و سوره تدریس می‌شود.

بازارچه صنایع دستی فرهنگسرای رازی در صبحی پاییزی پر از برگ‌های زرد و نارنجی است. فضای آرام بازارچه با دریاچه‌ای که چند مرغ دریایی روی آن پرواز می‌کنند به‌نظر جای خوبی برای هنرمندان ساکن در غرفه‌های آن است. حسن رحمانی آرام و خونسرد با لباس کاری که رویش خاک چوب نشسته در را باز می‌کند. با تن صدایی پایین دعوت می‌کند داخل کارگاه برویم و خودش در پستو لباس مرتبی به تن می‌کند و پشت میز کار، رو به روی ما می‌نشیند. دورتا دور روی قفسه‌ها و میزهای چوبی پر از قطعات بزرگ و کوچک چوب راش، ونگه، بادوک و... است دستگاه‌های کوچک و بزرگ برش و خراطی... با عکسی از محمدرضا لطفی روی دیوار و بوی خوشایند چوب.

رحمانی متولد تاکستان قزوین

است و آن‌طور که خودش می‌گوید قبل از رفتن به سراغ رشته دانشگاهی صنایع دستی چند سالی سه‌تار می‌زده و در مسابقات جوانان سال ۸۲ مقام دوم را کسب کرده. حالا می‌شود دلیل عکس روی دیوار را بهتر فهمید. رحمانی می‌گوید: «شرایط جوری پیش رفت که رفتم دنبال یک مسیر دیگر و رشته هنر را برای دانشگاه انتخاب کردم و در دانشگاه بابلسر رشته صنایع دستی قبول شدم و درس خواندم. اوایل دانشگاه خیلی به این رشته علاقه نداشتم اما یکی از خوبی‌های این رشته تجربه گرایش‌های مختلف صنایع دستی بود و من وقتی به چوب رسیدم یکدفعه علاقه‌مند شدم. شاید چون قبلاً هم سازه می‌زدم و با چوب سروکار داشتم، اما نمی‌دانستم چه می‌خواهم؟»

او حالا با انتزاعی در ذهنش درگیر بود؛ از طرفی به علت کار بافندگی فرش که در نوجوانی کنار خواهرش آموخته بود عاشق نقوش ایرانی بود و از طرفی هم چوب که دوست داشت این دو را به‌هم نزدیک کند اما بالاخره با تحقیق زیاد و خواندن مطالب مختلف در اینترنت به لایه‌چینی رسید و انتزاع رنگ واقعیت گرفت. او بعد از آغاز کار، برای اولین بار در دوسالانه نگاره‌های چوبی تهران شرکت کرد و آنجا بعد از صحبت و مشورت نام ایرانی لایه چینی را انتخاب کرد: «من در ابتدای کار خیلی از این نام راضی نبودم اما دیدم مردم کم‌کم از این نام استفاده کردند و

کار را کرده اما اولین نثری است که پیگیرانه این رشته را به عنوان یک تخصص ادامه داده: «کسی دیگر در آن دوره‌ای که من کار را شروع کردم نبود که من از او ابهاماتم را ببرسم. من پیش استاد‌های رشته‌های دیگر می‌رفتم تا کار کردن با ابزار را از آنها یاد بگیرم. به هرحال این قضیه

ادامه پیدا کرد و موضوع پایان نامه دوره لیسانس دانشگاهم شد همین لایه‌چینی و بعد از آن خیلی جدی پیگیر شدم». رحمانی بعد از گرفتن مدرک لیسانس، دیگر به درس خواندن ادامه نداد و همه وجودش را وقف این رشته کرد و دستگاه خرید و در

رحمانی بعد از گرفتن مدرک لیسانس، دیگر به درس خواندن ادامه نداد و همه وجودش را وقف این رشته کرد و دستگاه خرید و در تاکستان اولین کارگاه را راه انداخت و بعد از ۲ سال به تهران آمد و در این کارگاه شروع به کار کرد. او می‌گوید: بعد از چند سال به بعضی دانشگاه‌ها دعوت شدم چون کس دیگری این رشته را کار نمی‌کرد اما به‌خاطر مدرک تحصیلی‌ام مشکل بود. ۳ سال پیش شورای ارزشیابی هنرمندان به من مدرک درجه یک هنری داد که معادل دکتراست

عکس: امیر حسام زرافشان / ایران

مدرک درجه یک هنری داد که معادل دکتراست.»

دوست دارم بدانم چه شد که سه‌تار و نقوش ایرانی و چوب در ذهن او کنار هم قرار گرفت و تبدیل به این هنر شد؟ رحمانی می‌گوید: «نمی‌دانم چطوری اینها ارتباط دارند؟ من به موسیقی سنتی علاقه دارم و وقتی به این موسیقی گوش می‌دهم در ذهنم نقوش ایرانی شکل می‌گیرد و مرور می‌شود. من عاشق این فضا‌های ایرانی هستم. حالا اینکه اینها چطور با هم تلفیق می‌شوند فکر می‌کنم برای فهمیدنش احتیاج به روانکاوی باشد.»

او از زمانی که مشغول کار است می‌گوید و اینکه به قول خودش انگار جزو زمان زندگی‌اش نیست، از خواب که بیدار می‌شود اما به‌خاطر کار دار تا وقتی که می‌خواهد. وقت‌هایی که کار جدیدی در دست دارد صبح‌ها زودتر

بیدار می‌شود. حسن که عاشق تدریس و یاد دادن لایه‌چینی به دانشجویان است از صبر و حوصله و علاقه‌اش به تدریس می‌گوید: «یک علاقه خاصی به این کار در من وجود دارد که دلیل آن‌را را نمی‌دانم. این موضوع باعث می‌شود از همه لحظات این کار لذت ببرم. این نعمت بزرگی است که آدم یک کاری را دوست داشته باشد.» اما نمی‌شود دائم کار کرد و لحظاتی هم هست که هر هنرمندی دوست دارد رها باشد و رحمانی این رهایی را زمان ساز زدن و سفرهایی که به تنهایی می‌رود تجربه می‌کند: «سفر به من انرژی می‌دهد شاید هم دلیلش کنجکاوی است. من معمولاً جاهایی که تا حالا نرفته‌ام می‌روم و دوست ندارم از راهی که می‌روم از همان راه برگردم و سعی می‌کنم راه جدیدی را تجربه کنم. این کنجکاوی در کارم هم هست.»

پشت سرش کاسه‌ای بزرگ را نشانم می‌دهد که پر از تکه‌های کوچک چوب است که در کنار هم چیده شده و نقشی ایرانی دارد. آنقدر پر از جزئیات و منظم که در اولین نگاه انگار برای درست کردنش باید سال‌ها تلاش کرد: «مثل همین کار که تا آخر هم نمی‌دانم می‌خواهد چه بشود. معمولاً هم برای کاری هیجان دارم که نمی‌دانم می‌توانم انجامش بدهم یا نه. فکر کنم یک جور بیماری است که دنبال چیزی می‌گردم که در دسترس نیست.»

پیچ‌گوشتی را که دستگیره در شده می‌کشم و در باز می‌شود. با خنده می‌گویم این هم از خلاقیت‌های شماست؟ می‌خندد و می‌گوید: «اگر دستگیره بگذارم اذیت می‌شوم. سال‌هاست که دستگیره در کارگاهم همین پیچ گوشتی است.» از او خداحافظی می‌کنم و به خونسردی رفتارش فکر می‌کنم که در تضاد با چشمان باهوش اوست. انگار فهم می‌دهد که این همه علاقه به هنر لایه‌چینی در حسن رحمانی بدون شناخت شخصیتش ممکن نیست.

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

جدول سودوکو

آسان

متوسط

سخت

◀ **افقی:**

جدول عادی

- لفظ قلم- کاشف ساختار مولکولی DNA
- کاست صوتی- خوراک زائو- مقیاس سنجش
- حزب سیاسی کوچک- علامت مخصوص- آواز بلند
- پر تنگ- دندان دور ریختنی- نوزاد حشره- سینمای فاجعه
- نام مردانه فرنگی- پارچه جدا بافته- یک چهارم من معادل ده سیر یا ۷۵۰ گرم
- پرستو- دریا- صوت درد
- ناطق- دهمین خلیفه عباسی- کلرا
- به کسی گفته می‌شود که حتی مسائل ساده و روشن را درک نکند
- نخ تابیده- شهری در سوئیس- داروی زخم
- پول کشور آفتاب تابان- بیماری ریه- سمبل عدالت
- حوض کوچک- مجمع ومجلس- بگوی قرآنی
- بعداز موعده- رنگی برای فرش- غذای آبکی- کلام آرزو
- با هم و همگی- فرشینه- چشمه
- پنجاهمزد را گویند- پسر مازندرانی- جاری کردن حکم
- اثر تاریخی و دیدنی زابل- بی‌مانند وبی نظیر

▼ **عمودی:**

- روشی برای تشخیص هویت افراد- استخوان بندی و ستون سبز خودرو
- شهری در استان لرستان
- متین- صمیمی، مخلص
- یقین داشتن - ورقه سبب زمینی برشته - برگرداندن
- رفیق مشهدی- تقلا، سعی- دشنام- بله‌نجارا!
- از قطعات خودرو- لرزیدن و جنبیدن- سوره سی و ششم
- بالابر ماشین- وسیله بستن در - کجاست؟ - نیکویش ماندنی است
- اسب چاپار- پادشاه پیشدادی و در شاهنامه پسر هوشنگ- جوش چرکی
- در هم فشرده شده میان دست- یوج- بهره‌هوشی
- برای اینکه - ساز زدن- پاره وقطعه
- مرغ روی تخم خوابیده - زیاد نیست - امیدواری - نفس بلند
- والده- ادیب ایرلندی با نام اسکار- آب داروی کشتن حشرات
- رنج- شهر نیکویو- میکسر-گماشتن
- سیارات بسیارکوچک- ضد پشتک- بازی زو
- کلیسای اصفهان- دمل- شیرینی کرمان
- گل چشم- لقب جامی

◀ **افقی:**

جدول ویژه

- رگ‌ها واعصاب دندان- اثر مختاری غزنوی
- خوست- پوپک- تور دو تو
- زمین ساقه- درخشان- تحیف
- رشته‌ای در شیمی- خاک سرخ- مقصود- تمدنی خاک شده
- ضمیر شیطانی- محل نمایش فیلم- باوقار
- با حوال آید- محل ورود- مهم‌ترین جشن مردم ویتنام
- مسافر- زر- طرف
- کتاب اولا هانسون
- برنده- روستایی تاریخی در استان مرکزی- روانشناس اتریشی
- تعجب زن- رمق- مطلبی را با آب و تاب خواندن
- لوله بسیار نازک- شیوایی- نفس بلند
- زیان- این شهر استان زنجان به‌عنوان دروازه آذربایجان شناخته می‌شود- اشاره به ذات حق- شبیه
- بیمار- خلق و خوی‌ها- اثر گوستاوولوکزیو
- پادشاه- روشنی- جاروی
- دسته‌دار- خشک شدن
- ویران کردن- از شاخه‌های مهندسی- همگام
- های- بلادرنگ- قطع کردن
- ترکیب دوتایی پد با نمک‌های مشتق از اسید یدیدریک- هم وزن- پسوند آلودگی
- اهلی- حرف گزینش- علوفه خشک- نت ششم
- وظیفه و عمل- منفذ خروجی دود- لغت شناس
- مقدس ترین برکت الهی- ظرف فرورفته - قد و بالا - چین پیشانی
- افزار و وسیله- بی‌تکلف-
- داده‌های عددی مربوط به یک موضوع
- اصل و پایه- معبر میان کوه-
- بنیادی
- حافظه جانبی رایانه- سرمربی تیم‌موناکو

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱															
۲															
۳															
۴															
۵															
۶															
۷															
۸															
۹															
۱۰															
۱۱															
۱۲															
۱۳															
۱۴															
۱۵															

حل جدول ویژه شماره ۶۹۴۶

A 15x15 crossword puzzle grid. The grid is labeled with numbers 1 to 15 on both the top and left sides. The grid is mostly empty, with some black squares forming a pattern. The black squares are located at the following coordinates (row, column): (1, 4), (1, 5), (1, 6), (1, 7), (1, 8), (1, 9), (1, 10), (1, 11), (1, 12), (1, 13), (1, 14), (1, 15), (2, 1), (2, 2), (2, 3), (2, 4), (2, 5), (2, 6), (2, 7), (2, 8), (2, 9), (2, 10), (2, 11), (2, 12), (2, 13), (2, 14), (2, 15), (3, 1), (3, 2), (3, 3), (3, 4), (3, 5), (3, 6), (3, 7), (3, 8), (3, 9), (3, 10), (3, 11), (3, 12), (3, 13), (3, 14), (3, 15), (4, 1), (4, 2), (4, 3), (4, 4), (4, 5), (4, 6), (4, 7), (4, 8), (4, 9), (4, 10), (4, 11), (4, 12), (4, 13), (4, 14), (4, 15), (5, 1), (5, 2), (5, 3), (5, 4), (5, 5), (5, 6), (5, 7), (5, 8), (5, 9), (5, 10), (5, 11), (5, 12), (5, 13), (5, 14), (5, 15), (6, 1), (6, 2), (6, 3), (6, 4), (6, 5), (6, 6), (6, 7), (6, 8), (6, 9), (6, 10), (6, 11), (6, 12), (6, 13), (6, 14), (6, 15), (7, 1), (7, 2), (7, 3), (7, 4), (7, 5), (7, 6), (7, 7), (7, 8), (7, 9), (7, 10), (7, 11), (7, 12), (7, 13), (7, 14), (7, 15), (8, 1), (8, 2), (8, 3), (8, 4), (8, 5), (8, 6), (8, 7), (8, 8), (8, 9), (8, 10), (8, 11), (8, 12), (8, 13), (8, 14), (8, 15), (9, 1), (9, 2), (9, 3), (9, 4), (9, 5), (9, 6), (9, 7), (9, 8), (9, 9), (9, 10), (9, 11), (9, 12), (9, 13), (9, 14), (9, 15), (10, 1), (10, 2), (10, 3), (10, 4), (10, 5), (10, 6), (10, 7), (10, 8), (10, 9), (10, 10), (10, 11), (10, 12), (10, 13), (10, 14), (10, 15), (11, 1), (11, 2), (11, 3), (11, 4), (11, 5), (11, 6), (11, 7), (11, 8), (11, 9), (11, 10), (11, 11), (11, 12), (11, 13), (11, 14), (11, 15), (12, 1), (12, 2), (12, 3), (12, 4), (12, 5), (12, 6), (12, 7), (12, 8), (12, 9), (12, 10), (12, 11), (12, 12), (12, 13), (12, 14), (12, 15), (13, 1), (13, 2), (13, 3), (13, 4), (13, 5), (13, 6), (13, 7), (13, 8), (13, 9), (13, 10), (13, 11), (13, 12), (13, 13), (13, 14), (13, 15), (14, 1), (14, 2), (14, 3), (14, 4), (14, 5), (14, 6), (14, 7), (14, 8), (14, 9), (14, 10), (14, 11), (14, 12), (14, 13), (14, 14), (14, 15), (15, 1), (15, 2), (15, 3), (15, 4), (15, 5), (15, 6), (15, 7), (15, 8), (15, 9), (15, 10), (15, 11), (15, 12), (15, 13), (15, 14), (15, 15).

حل جدول عادی شماره ۶۹۴۶

A 15x15 crossword puzzle grid. The grid is labeled with numbers 1 to 15 on both the top and left sides. The grid is mostly empty, with some black squares forming a pattern. The black squares are located at the following coordinates (row, column): (1, 4), (1, 5), (1, 6), (1, 7), (1, 8), (1, 9), (1, 10), (1, 11), (1, 12), (1, 13), (1, 14), (1, 15), (2, 1), (2, 2), (2, 3), (2, 4), (2, 5), (2, 6), (2, 7), (2, 8), (2, 9), (2, 10), (2, 11), (2, 12), (2, 13), (2, 14), (2, 15), (3, 1), (3, 2), (3, 3), (3, 4), (3, 5), (3, 6), (3, 7), (3, 8), (3, 9), (3, 10), (3, 11), (3, 12), (3, 13), (3, 14), (3, 15), (4, 1), (4, 2), (4, 3), (4, 4), (4, 5), (4, 6), (4, 7), (4, 8), (4, 9), (4, 10), (4, 11), (4, 12), (4, 13), (4, 14), (4, 15), (5, 1), (5, 2), (5, 3), (5, 4), (5, 5), (5, 6), (5, 7), (5, 8), (5, 9), (5, 10), (5, 11), (5, 12), (5, 13), (5, 14), (5, 15), (6, 1), (6, 2), (6, 3), (6, 4), (6, 5), (6, 6), (6, 7), (6, 8), (6, 9), (6, 10), (6, 11), (6, 12), (6, 13), (6, 14), (6, 15), (7, 1), (7, 2), (7, 3), (7, 4), (7, 5), (7, 6), (7, 7), (7, 8), (7, 9), (7, 10), (7, 11), (7, 12), (7, 13), (7, 14), (7, 15), (8, 1), (8, 2), (8, 3), (8, 4), (8, 5), (8, 6), (8, 7), (8, 8), (8, 9), (8, 10), (8, 11), (8, 12), (8, 13), (8, 14), (8, 15), (9, 1), (9, 2), (9, 3), (9, 4), (9, 5), (9, 6), (9, 7), (9, 8), (9, 9), (9, 10), (9, 11), (9, 12), (9, 13), (9, 14), (9, 15), (10, 1), (10, 2), (10, 3), (10, 4), (10, 5), (10, 6), (10, 7), (10, 8), (10, 9), (10, 10), (10, 11), (10, 12), (10, 13), (10, 14), (10, 15), (11, 1), (11, 2), (11, 3), (11, 4), (11, 5), (11, 6), (11, 7), (11, 8), (11, 9), (11, 10), (11, 11), (11, 12), (11, 13), (11, 14), (11, 15), (12, 1), (12, 2), (12, 3), (12, 4), (12, 5), (12, 6), (12, 7), (12, 8), (12, 9), (12, 10), (12, 11), (12, 12), (12, 13), (12, 14), (12, 15), (13, 1), (13, 2), (13, 3), (13, 4), (13, 5), (13, 6), (13, 7), (13, 8), (13, 9), (13, 10), (13, 11), (13, 12), (13, 13), (13, 14), (13, 15), (14, 1), (14, 2), (14, 3), (14, 4), (14, 5), (14, 6), (14, 7), (14, 8), (14, 9), (14, 10), (14, 11), (14, 12), (14, 13), (14, 14), (14, 15), (15, 1), (15, 2), (15, 3), (15, 4), (15, 5), (15, 6), (15, 7), (15, 8), (15, 9), (15, 10), (15, 11), (15, 12), (15, 13), (15, 14), (15, 15).